

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: JUDr. V. H.
bytem P.

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2015 č.j. MPSV-UM/10117/15/14/4S-HMP

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále též „s.ř.“), zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hl. m. Prahu (dále též „správní orgán prvního stupně“), kontaktního pracoviště Praha 2 ze dne 23. 3. 2015 č.j. 568552/15/AB, jímž byla podle ust. § 24 a v návaznosti na ust. § 52 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, odejmuta dávka státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 1. 4. 2014, protože nárok na dávku zanikl ke dni 31. 3. 2014.
2. Žalobce v žalobě uvedl, že rozhodnutími správních orgánů mu byla odejmuta dávka státní sociální podpory – příspěvku na bydlení od 1. 4. 2014 z důvodu vrácení přeplatků nájemného z let 2010 a 2011 v 1. čtvrtletí 2014 pronajímatelem na základě soudních rozsudků. Odpočtem těchto vrácených přeplatků od nákladů na bydlení vynaložených v 1. čtvrtletí 2014 došlo ke snížení těchto nákladů pod hranici umožňující přiznání

nároku. Žalobce namítal, že se správní orgány odmítly zabývat se otázkou nákladů vymáhání vrácených přeplateků nájemného. Podle jeho názoru lze však při posouzení nároku na dávku zohlednit jen čistý výnos vymáhání přeplateků nájemného. Správní orgány pak podle žalobce nepřipadně odkazují na § 5 zákona č. 117/1995 Sb. Žalobce rovněž namítal, že správní orgány odmítly jeho názor, že čtyři z vrácených přeplateků nájemného by neměly být zohledňovány při výpočtu nákladů na bydlení v 1. čtvrtletí 2014, ale měly by být započítávány ve 4. čtvrtletí 2013, do něhož spadaly konce paričních lhůt rozsudků, které vrácení ukládaly. Vzhledem k takto určené době vrácení přeplateků nájemného žalobce soustředil do 4. čtvrtletí 2013 platby za elektřinu 19.250 Kč, aby tím vrácené přeplatky vykryl a nedocházelo jejich odpočtem ke snížení započitatelného úhrnu nákladů na bydlení pod zákonný normativ určený v § 26 zákona č. 117/1995 Sb.

3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě mimo jiné uvedl, že ke stanovení výše příspěvku na bydlení na 2. čtvrtletí 2014 (od 1. 4. 2014) byl zjištěn příjem žalobce za 1. čtvrtletí 2014 (rozhodné období) ve výši 9.663 Kč měsíčně, jednalo se o invalidní důchod. Společně posuzovaná osoba vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, za rozhodné období však nebyly zjištěny žádné příjmy z této činnosti, byl jí započítán příjem celkem ve výši 2.800 Kč (4x vyplacený přírůstek na dítě). Doložený měsíční průměr příjmů rodiny za rozhodné období činil 10.596,33 Kč. Dále byly v rozhodném období zaplacené náklady na bydlení, a to nájemné ve výši 11.551 Kč měsíčně (celkem třikrát), platba za elektřinu 7.620 Kč. Dále byly žalobci v rozhodném období vyplaceny přeplatky na nájemném ve výši 38.240 Kč, tato částka byla ve smyslu § 25 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb. odečtena od nákladů na bydlení, náklady na bydlení tak činily $(42.273 \text{ Kč} - 38.240 \text{ Kč}) : 3 = 1\,347,67 \text{ Kč}$ měsíčně. Podle žalovaného vzhledem k tomu, že částka nákladů na bydlení nepřekračovala částku součinu příjmu rodiny a zákonného koeficientu 0,35 ($10\,596,33 \text{ Kč} \times 0,35 = 3\,708,72 \text{ Kč}$), což znamená, že příjmy rodiny upravené zákonným koeficientem byly vyšší než náklady na bydlení, nárok na návků nevznikl, a tudíž byla dávka žalobci odňata. Žalovaný měl tedy za to, že správním orgánem prvního stupně bylo rozhodnuto správně. Přeplatky na nájemném zaplacené pronajímatelem na základě rozsudků soudu jsou přeplatkem na nákladech bydlení ve smyslu § 25 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb. Podle žalovaného správní orgán postupoval správně, pokud tuto částku v nákladech na bydlení zohlednil. Žalovaný měl rovněž za to, že zákon hovoří jasně a podstatné je, kdy byly přeplatky skutečně vyplaceny. Jiný výklad není podle žalovaného na místě. Současně pak také žalovaný poukázal na ust. § 5 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., který výslovně uvádí, co lze do nákladů zahrnout, soudní výlohy to však podle žalovaného nejsou. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
4. Na jednání konaném před zdejším soudem dne 12. 2. 2018 účastníci řízení setrvali na svých právních názorech a procesních stanoviscích.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále též „s.ř.s.“/), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.

6. Ve správním spise se nacházejí tyto pro danou věc podstatné dokumenty: dopis právního zástupce JUDr. J. T. ze dne 14. 2. 2014 adresovaný správnímu orgánu prvního stupně, doklady o výši čtvrtletního příjmu doručené správnímu orgánu prvního stupně dne 28. 5. 2014, doklad o výši nákladů na bydlení doručený správnímu orgánu prvního stupně dne 28. 5. 2014, vyjádření žalobce ze dne 8. 7. 2014 doručené správnímu orgánu prvního stupně ze dne 11. 7. 2014, rozhodnutí Úřadu práce – krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 15. 7. 2014 č.j. 1074696/14/AB, odvolání žalobce ze dne 6. 8. 2014, rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2014 č.j. MPSV-UM/19062/14/4S-HMP o zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a vrácení věci k novému projednání, protokol o ústním jednání před správním orgánem prvního stupně ze dne 22. 12. 2014, vyjádření žalobce ze dne 12. 1. 2014, rozhodnutí Úřadu práce – krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 19. 1. 2015 č.j. 128721/15/AB, protokol o ústním jednání správního orgánu prvního stupně ze dne 26. 1. 2015, jehož součástí je odvolání žalobce, rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 2. 2015 č.j. MPSV-UM/2142/15/14/4S-HMP o zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a vrácení věci k novému projednání, rozhodnutí Úřadu práce – krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 23. 3. 2015 č.j. 568552/15/AB, odvolání žalobce ze dne 7. 4. 2015, žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2015 č.j. MPSV-UM/10117/15/14/4S-HMP.
7. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobci byla rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 23. 3. 2015 č.j. 568552/15/AB odejmuta dávka státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 1. 4. 2014, protože nárok na dávku zanikl ke dni 31. 3. 2014. V odůvodnění pak bylo mimo jiné uvedeno, že žalobcem doložený měsíční průměr příjmů jeho rodiny za rozhodné období 1. čtvrtletí roku 2014 činí 10.596,33 Kč, součin zákonného koeficientu 0,35 a rozhodného příjmu rodiny činí 3.708,72 Kč. Vzhledem k tomu, že náklady na bydlení, které činí 1.347,67 Kč, nepřesahují částku 3.708,72 Kč, nevzniká žalobci nárok na dávku příspěvek na bydlení. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání ze dne 7. 4. 2015. Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 5. 2015 č.j. MPSV-UM/10117/15/14/4S-HMP odvolání žalobce zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. V napadeném rozhodnutí zrekapituloval stav řízení a skutková zjištění a uvedl, že v ust. § 5 zákona č. 117/1995 Sb. se výslovně stanoví, co lze uvedených příjmů odpočítat, pokud takový odpočet přichází v úvahu. Podle žalovaného jde o výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů a další výdaje odpočítávané z takových příjmů podle zákona o daních z příjmů, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné sociální pojištění, pokud nebyly pojistné a příspěvek zahrnuty do těchto výdajů, a odpočet daně z příjmů připadající na tyto příjmy. Dále lze snížit rozhodný příjem o částky, které odpovídají srážkám z dávek státní sociální podpory, jimiž oprávněná osoba nebo osoba společně posuzovaná uhrazuje přelatek na některé z dávek státní sociální podpory podle § 62 zákona, nebo o částky, které některá z uvedených osob uhrazuje proto, že jí byla dávka státní sociální podpory poskytnuta neprávem, nebo proto, že byla taková dávka poskytnuta v nesprávné výši. V takovém případě se podle žalovaného rozhodný příjem snižuje o částky uvedené srážky nebo úhrady v tom rozhodném období, v němž k takové srážce či úhradě došlo. Jiné částky nelze z příjmů započitatelných pro účely státní sociální podpory odečíst. Z uvedeného tedy podle žalovaného vyplývá, že příjmy započitatelné do rozhodného příjmu pro účely státní sociální podpory nelze snižovat z jiných důvodů, tj. z důvodů různých závazků (dluhů)

osoby, a to ať už jde o povinnost platit výživné, exekuci na příjem z různých důvodů nebo o splácení dluhů, půjček, apod. Pro uvedený postup podle žalovaného svědčí i věcné důvody. Pokud by se totiž braly v úvahu různé srážky z příjmů, pak by evidentně byli zvýhodněni ti poživatelé dávek státní sociální podpory, kterým jsou takové srážky prováděny. Ustanovení § 5 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb. určuje, ve kterém období k zápočtu příjmu dojde (zda v období, kdy byly příjmy vyplaceny, nebo kdy byly zaúčtovány). Neřeší však v žádném směru otázku výše zápočtu těchto příjmů. Správní orgán prvního ani druhého stupně nemůže příjmy započitatelné do rozhodného příjmu pro účely státní sociální podpory snižovat. Rovněž byla-li v období kalendářního čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují, vrácena částka jako přeplatek na nákladech na bydlení, snižuje se částka nákladů na bydlení v tom kalendářním čtvrtletí, kdy k vrácení částky došlo, a to i v případě, že vrácená částka byla za dobu delší než toto kalendářní čtvrtletí. Podle žalovaného nelze tedy žalobci vyhovět a vrácené přeplatky na nájemném, jakož i soudní náklady zohlednit.

8. Dle odvolacího orgánu nelze rovněž přihlédnout k námitce žalobce, že podle rozsudků byl pronajímatel povinen prvé čtyři z předmětných přeplateků vrátit ve lhůtě začínající i končící ve 4. čtvrtletí 2013, přičemž v reakci na to žalobce do tohoto čtvrtletí soustředil později splatné zálohy na elektřinu, aby vykrytí přeplateků nájemného takto vykryl. Žalovaný uvedl, že dle ust. § 25 zákona č. 117/1995 Sb. byla-li v období kalendářního čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují, vrácena částka jako přeplatek na nákladech na bydlení, snižuje se částka nákladů na bydlení v tom kalendářním čtvrtletí, kdy k vrácení částky došlo, a to i v případě, že vrácená částka byla za tu dobu delší než toto kalendářní čtvrtletí. Žalovaný učinil závěr, že v předmětném řízení byl v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb. zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. K námitkám žalobce pak podle žalovaného nelze přihlédnout, neboť výše příjmů společně posuzovaných osob za 1. čtvrtletí 2014 byla úřadem práce stanovena zcela v souladu se zákonem o státní sociální podpoře.
9. Soud posoudil předmětnou věc následovně.
10. Stěžejní námitkou žalobce bylo to, že se správní orgány odmítly zabývat otázkou nákladů vymáhání vrácených přeplateků nájemného – podle žalobce lze zohlednit jen čistý výnos vymáhání přeplateků nájemného.
11. Co se týče žalobci vráceného přeplatku na nájemném, z protokolu o ústním jednání ze dne 22. 12. 2014, jakož i z dopisu právního zástupce (žalobcovy protistrany v občanskoprávních sporech) JUDr. J. T. ze dne 14. 2. 2014 je zřejmé, že žalobce v období 1. čtvrtletí obdržel jako vrácené nájemné částky 4.702 Kč, 4.602 Kč, 4.602 Kč, 6.158 Kč, 9.316 Kč, 4.658 Kč a 4.202 Kč. Z dopisu právního zástupce JUDr. J. T. ze dne 14. 2. 2014 je přitom zřejmé, že tyto částky odpovídají skutečně vrácenému nájemnému (jistině), nikoliv nákladům řízení přiznaným žalobci v těchto občanskoprávních sporech.
12. V ust. § 25 odst. 3 větě druhé zákona č. 117/1995 Sb. ve znění účinném v rozhodném období bylo stanoveno: *„Byla-li v období kalendářního čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují, vrácena částka jako přeplatek na nákladech na bydlení, snižuje se částka nákladů na bydlení v tom kalendářním čtvrtletí, kdy k vrácení částky došlo, a to i v případě, že vrácená částka byla za dobu delší než toto kalendářní čtvrtletí.“*

13. Zákon nepočítá s náklady, které žalobci vznikly v souvislosti s vymáháním přeplatku na nájemném. Přestože lze připustit jistou tvrdost zákona, soud upozorňuje, že je tímto zákonem, který hovoří jednoznačně, vázán a nemůže se od něj odchýlit. Soud na okraj podotýká, že pokud jde o náklady spojené s vymáháním pohledávky (zde přeplatků na nájemném), k tomu slouží institut náhrady nákladů soudního řízení (příp. náhrady nákladů oprávněného v rámci exekučního řízení) užívaný v soukromém právu. Nakolik se tyto náklady podaří vymoci, je otázka jiná, avšak zákonodárce pro účely posuzování nároku na příspěvek na bydlení s těmito náklady nepočítá; žalovaný tudíž nepochybil, jestliže tyto žalobcem tvrzené náklady vymáhání přeplatku na nájemném pro účely výpočtu výše příspěvku na bydlení nezohlednil. Pro danou věc jsou pak bez významu námitky žalobce ohledně toho, že občanskoprávní soudy při rozhodování o jednotlivých žalobách (o zaplacení přeplatků na nájemném) mají rozhodovat nekonzistentně, nahodile a nepředvídatelně, jakož i námitky proti údajnému nadužívání institutu nepřiznání náhrady nákladů řízení z důvodů hodných zvláštního zřetele ve smyslu § 150 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu. Z výše uvedených důvodů soud uzavřel, že žalovaný ani správní orgán prvního stupně nepochybil, jestliže při posuzování nároku žalobce na příspěvek na bydlení (zcela v souladu s § 25 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb.) snížil částku nákladů na bydlení za 1. čtvrtletí roku 2014 o částky přeplatků na nákladech na bydlení, které žalobci v tomto čtvrtletí byly vráceny.
14. Pokud jde o žalobní námitku, že čtyři z vrácených přeplatků nájemného by neměly být zohledňovány při výpočtu nákladů na bydlení v 1. čtvrtletí roku 2014, ale měly by být započítávány ve 4. čtvrtletí 2013, do něhož spadaly konce paričních lhůt u rozsudků, které vrácení ukládaly, soud k tomu uvádí, že není podstatné, kdy byla žalobcova protistrana povinna nájemné vrátit, nýbrž pouze to, kdy nájemné skutečně bylo vráceno – tomu odpovídá i znění zákona (§ 25 odst. 3 věty druhé zákona č. 117/1995 Sb. ve znění účinném v rozhodném období) *„Byla-li v období kalendářního čtvrtletí...vrácena částka jako přeplatek na nákladech bydlení...“*. Žalobce nepopírá, že k tomuto vrácení částek nájemného došlo v 1. čtvrtletí roku 2014, nikoliv dříve. Žalovaný proto nepochybil, jestliže tyto vrácené částky nájemného započítal právě do rozhodného období 1. čtvrtletí roku 2014.
15. Ze shora uvedených důvodů neshledal soud žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
16. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 12. února 2018

JUDr. Marcela Rousková v. r.
samosoudkyně